

NOVEMBRE 2014

06

Arrels

El teu paper és imprescindible

Llegeix les pàgines 4 i 5!

Què fer si veus
algú dormint
al carrer?

Volem que aquesta revista sigui útil.

Arrela't és la revista d'Arrels, entitat que des de 1987 atén a Barcelona persones sense llar oferint allotjament, alimentació i atenció social i sanitària.

Ferran Busquets, director d'Arrels Fundació.

@ferranb

El teu paper és imprescindible

A tothom qui veu una persona que dorm al carrer se li desperten dubtes i preguntes.

Li dono alguna cosa? El saludo? Què li ha passat? Com és que ningú hi fa res?

Aquestes preguntes són un gran punt de partida. I ho són perquè deixen entreveure que la situació ens importa i que no ens agrada. I aquest punt de partida és imprescindible, és un bon començament.

Hi ha entitats que hi treballen. Hi ha serveis socials que també hi treballen. Però, malaura-

dament, no és suficient i no s'arriba a tothom. Per això, que part de la ciutadania s'impliqui i es pregunti què fer és, insisteixo, imprescindible.

Cal que tothom s'ho pregunti, cal que tothom s'informi. Cal que tothom s'impliqui. Cadascú a la seva manera i dins del seu paper. Uns participant d'entitats com a voluntaris o com a socis. Altres saludant la persona que tenen al davant. Tots qüestionant que no volem formar part d'una societat que ho permeti i, per tant, informant-se i exigint.

Les administracions públiques han de garantir que tothom qui viu al carrer tingui opcions per sortir-se. Les entitats volem ser una eina. Els ciutadans, de fet, som els darrers responsables d'exigir a les administracions i a les entitats que es donin solucions.

La teva veu

Suggestiments, idees i comentaris que ens emocionen i ens fan reflexionar.

Envia el teu a:

comunicacio@arrelsfundacio.org
o a través de les xarxes socials.

Portada arrela't 06

La protagonista de la portada d'aquest *Arrela't* és la Diomar. La lletra del cartell està feta amb una de les tipografies del projecte HomelessFonts - www.homelessfonts.org

Edita: Arrels Fundació c/Riereta, 24 08001 Barcelona
Coordinació: Olga García Guixé
Consell de Redacció: Miguel Àngel Alhambra, Francesc Llach, Sandra Lloret, Jesús Marcos, Carles de Pagès, Maria Pomés, Anna Skoumal, Silvia Torralba
Redacció i edició: Mireia Aranda, Maria Pomés i Silvia Torralba
Fotografia: Enric Català i Juan Lemus
Maquetació: Karmenxu Buldain
Impressió: Gràfiques Masanas
Dipòsit legal: B-11756-2012
Disponible en format pdf a arrelsfundacio.org

Què podem fer com a ciutadans per les persones que viuen al carrer?

Albert Barbero Catalan Fer-li companyia una estona cada dia fent que se sentin com la resta de ciutadans, part de la comunitat i de la ciutat. Escoltar-los i assessorar-los y recolzar-los en qualsevol dubte que tinguin, i desicions k hagin de prendre.

Me gusta · Responder · 22 de septiembre a la(s) 15:47

Alex Pastor Llobet Conèixer la història d'aquesta persona, i saber derivar la als llocs on professionals, li donarà el suport necessari.

Me gusta · Responder · 22 de septiembre a la(s) 13:35

Xavi Gaja Com m'explicava el meu oncle, en Josep Maria, parlar amb ells i preguntar si els hi cal una cigarreta, una beguda, un menjar, escoltar-los. A banda penso que, els ciutadans, i per tant comuns, fer una llei per la creació d'habitatges populars gratuïts, per la constitució de cooperatives i col·lectius de compartidors d'espais per viure, etc..

Me gusta · Responder · 22 de septiembre a la(s) 13:28

Guillermo Bono @guillemobono58 · 22 set.
@ArrelsFundacio Yo, en ocasiones me paro, le miro a los ojos, le preg. cómo va, cómo llegó a la calle. Le ofrezco info. y, si puedo le ayudo

de Twitter · 22 de septiembre · 14 · Me gusta · 1 comentario · 1 retuit

L'Ajuntament de Barcelona engega el model Housing First

Aquest mes d'octubre l'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa el Housing First, un model d'atenció a persones sense llar que té com a punt de partida l'habitatge individual, permanent i adequat a les necessitats de cada persona com a primer pas per a la seva millora. El consistori oferirà fins a 60 pisos individuals que s'adreçaran a persones sense sostre en situació de cronicitat. L'accés a l'habitatge s'acompanya d'un seguiment professional continuat format per un equip multidisciplinari, en el qual hi ha des d'infermers i psiquiatres fins a persones que han viscut al carrer i que, ja recuperades, aportaran la seva experiència.

Més informació:

Dos anys després de la reforma sanitària

Al 2012 el Govern espanyol va aprovar un reial decret que deixava sense accés a la sanitat pública als estrangers sense residència legal –empadronats o no– i espanyols i estrangers amb residència però no assegurats. La Generalitat va reaccionar donant accés a qui acredités tres mesos d'empadronament a Catalunya.

A Arrels cap persona atesa s'ha quedat sense assistència però la reforma ha implicat burocràcia, sobretot amb els consolats de països comunitaris. En el cas dels immigrants sense regularitzar que viuen al carrer, molts cops no tenen la documentació per tramitar el padró i la targeta sanitària. I si vius al carrer i tens una malaltia greu necessites atenció sanitària continuada, no només les urgències. Ens preguntem què haurà passat amb les persones sense suport de cap entitat.

Èxit del projecte HomelessFonts

La iniciativa impulsada per Arrels en col·laboració amb l'agència de publicitat The CyranosMacCann per crear tipografies a partir de la lletra de persones sense llar no para de créixer. Des de que es va posar en marxa el web HomelessFonts.org el passat mes de juny, s'han venut més de 200 tipografies a particulars i empreses de tot el món i les lletres HomelessFonts ja es poden veure, entre d'altres, en l'edició australiana de la revista The Big Issue i els aparadors de 2.000 botigues de la marca d'ulleres ArtLife.

Les tipografies es poden descarregar al web de HomelessFonts.org a un preu de 19€, si són per a ús particular, i de 290€ si són per a usos professionals. Els beneficis obtinguts repercuten en els projectes d'Arrels.

Més informació:

www.homelessfonts.org

Veus del carrer

"En mi piso llevo una vida normal"

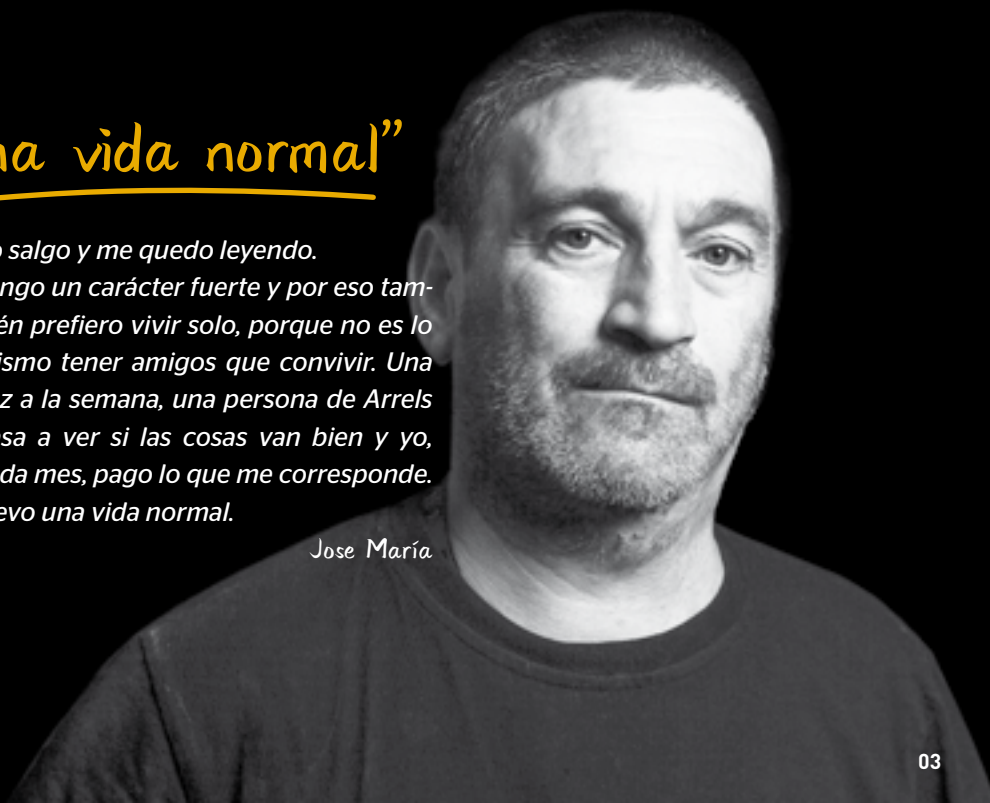
He vivido en una pensión, en una habitación alquilada y en un piso con otros compañeros. Desde hace seis meses vivo solo en un piso de unos 25 metros cuadrados y estoy muy a gusto porque lo he hecho mi espacio.

Hacia tres años que esperaba poder vivir solo. Tengo más libertad, más intimidad. Llego a la hora que quiero, no armo jaleo y me llevo bien con los vecinos, organizo las cosas a mi manera, limpio, hago la compra y cocino en casa, y los domingos por la tarde si no me apetece

no salgo y me quedo leyendo.

Tengo un carácter fuerte y por eso también prefiero vivir solo, porque no es lo mismo tener amigos que convivir. Una vez a la semana, una persona de Arrels pasa a ver si las cosas van bien y yo, cada mes, pago lo que me corresponde. Llevo una vida normal.

Jose María

Reportatge

Què pots fer si veus algú vivint al carrer?

A Arrels rebem cada dia trucades i correus electrònics de persones preocupades perquè, al costat de casa seva, hi ha una persona que viu al carrer i no saben com la poden ajudar. La situació és complexa i solucionar-la no depèn d'accions particulars però, com a ciutadans, hi ha algunes coses que sí es poden fer.

A la Diomar, els veïns i veïnes

l'han ajudat amb diners i fins i tot oferint-li un sostre.

Què puc fer per ajudar un senyor que dorm al carrer a la cantonada de casa meva? He de trucar la policia? Li baixo un entrepà o li dono diners? I com és que us vaig avisar fa una setmana i el senyor encara segueix al carrer?

Preguntes com aquestes ens arriben cada dia de persones preocupades perquè han vist algú vivint al carrer i no saben què fer. Viure al carrer no és una cosa normal i solucionar-ho no és fàcil: es necessita temps, recursos i la complicitat d'entitats, administració i ciutadans.

A Barcelona, centenars de persones passen la nit al carrer. **No es tracta d'un tema policial, sinó d'atenció social.** Els equips d'Arrels visiten al carrer unes 500 persones en aquesta situació i es coordinen amb els equips de l'Ajuntament, que fan el seguiment d'un 700 persones que viuen al ras.

"Com a ciutadans es poden fer sobretot dues coses: d'una banda, xerrar una estona amb la persona, dir 'bon dia', relacionar-nos; i d'una altra, demanar polítiques socials més justes", explica Miquel Julià, responsable de l'equip de carrer d'Arrels. "Cal normalitzar la relació amb les persones que dormen al carrer, que no és el mateix que normalitzar la seva situació."

Més recursos però insuficients

La Diomar s'ha hagut de buscar la vida durant més de 30 anys per no haver de dormir al carrer; a vegades ho ha aconseguit i altres no, i té molt clar l'ajuda que ha rebut d'alguns veïns i veïnes. Recorda com la saludaven quan passava temps asseguda en un banc i com una dona del barri la va acollir a casa durant un temps.

“Em va oferir pujar a casa seva per descansar una estona i vaig acabar vivint amb ella un temps, ajudant-la a cuidar el seu marit que estava malalt. Podia tenir les meves coses, la meva roba, les meves sabates... la seva filla fins i tot em va oferir anar a netejar a casa seva!”, explica la Diomar, que recorda que, quan de jove es va quedar al carrer, no hi havia tants centres públics ni privats on la poguessin ajudar.

En l'actualitat, a Barcelona hi ha més recursos que s'adrecen a les persones sense llar i hi ha una feina important per part d'entitats i de serveis socials. **“Moltes persones que viuen al carrer coneixen els llocs que hi ha per dinar o dormir però, malgrat això, els recursos són insuficients”**, apunta Miquel Julià, de l'equip de carrer d'Arrels.

Responsabilitat ciutadana i responsabilitat política

Per al Jordi Sánchez, que és director de Serveis de Família i Serveis Socials a l'Ajuntament de Barcelona, “qui té una

obligació clara de prestar serveis a persones sense llar és l'administració”. En el cas de Barcelona, apunta, el punt positiu és que hi ha entitats socials que “complementen” la tasca de l'administració.

Pel que fa a la ciutadania, qualsevol veí o veïna pot informar que una persona viu i dorm al carrer trucant al telèfon 010, a la Guàrdia Urbana o al Servei d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona. Però, segons Jordi Sánchez, hi ha un pas previ a tot això: **“No jutjar la persona que viu al carrer perquè no és una situació que ningú hagi triat”**. De fet, del mig miler de missatges que l'Ajuntament rep cada any a través del servei IRIS -que gestiona incidències i reclamacions dels ciutadans al consistori- “un 70% tenen a veure amb la presència de persones vivint al carrer i, en la majoria dels casos, es tracta de queixes”.

Adreces i telèfons a Barcelona

- Si veus una persona vivint al carrer pots trucar al Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona al **900 703 030** (telèfon gratuït).
- També pots trucar al Servei d'Inserció Social (SIS) de l'Ajuntament, al **934864991**, o donar l'adreça perquè la persona vagi directament al **Passeig Pujades nº29**.
- Si veus a la persona de dia i creus que porta molt temps vivint al carrer, pots trucar a **Arrels**. Segurament l'equip de carrer ja la coneixerà però la teva informació sempre és útil.
- Si la persona que viu al carrer es troba malament, avisa directament al **061**.
- Si la persona que veus al carrer és menor d'edat truca al **112**.
- Si coneixes algú que està a punt de quedar-se al carrer, el primer pas és anar a **Serveis Socials del barri** on la persona estigui empadronada.

Preguntes freqüents

1 Dono almoïna?

Donar almoïna és una opció personal: no soluciona el problema però pot ajudar en un moment determinat. A vegades, **la persona necessita més una conversa que no pas diners**.

2 I si rebutja la meva ajuda?

A moltes persones que viuen al carrer les han robat, pegat o vexat, i d'aquí ve el seu rebuig. **No se les pot obligar a res i, fins que no es guanya la seva confiança, no comença el procés de recuperació**. D'altra banda, calen recursos d'allotjament que s'adeqüin a les necessitats de les persones sense llar i polítiques que apostin per plans nacionals contra el sensellarisme i més habitatge públic.

3 Passen gana?

Les persones que viuen al carrer **no solen passar gana però no tenen una bona alimentació**. A Barcelona hi ha un menjador públic a tots els districtes de la ciutat i menjadors d'entitats privades. El problema és que no sempre s'ofereixen els tres àpats.

4 He avisat d'una persona vivint al carrer, per què hi continua?

No et desesperis si la persona sobre la qual has avisat segueix al carrer perquè la situació no canvia de la nit al dia. **Cal temps perquè torni a confiar i decideixi donar el pas**, així com per trobar els recursos que necessita.

957 és el nombre d'acompanyaments al metge o en tràmits que hem fet aquest any -a 155 persones diferents- fins a finals de setembre.

www.

56 organitzacions, entre elles Arrels, participen a wapsi.org, portal web en què pots comprar online i destinar part dels diners a projectes socials.

Segons 63 entitats socials, **873.000** persones han perdut l'accés a la salut a l'Estat a causa de la reforma sanitària del Govern espanyol al 2012.

La Universitat de Barcelona i Arrels organitzen el **2 de desembre** una jornada sobre persones sense llar i Housing First, adreçada a entitats i món universitari.

500 famílies han rebut ajuts contra la pobresa energètica a Catalunya, segons la Taula del Tercer Sector. El problema afecta 320.000 famílies.

Més de **1.600** persones segueixen ja el twitter @Placido_Mo, on varies persones que han viscut al carrer expliquen les seves experiències. Segueix-los!

A Barcelona hi ha **2.953** places (públiques i concertades amb entitats) de menjador, dutxa i allotjament per a persones sense llar, segons l'Ajuntament.

El rober d'Arrels va donar al setembre **2.000** peces de roba a persones que les necessitaven. Sobretot s'ha donat pantalons, roba interior i sabates.

Ajuda'ns a aconseguir-ho!

Què
volem
aconseguir?

Moblar 2 pisos que, abans de finals d'any, seran la llar de dues persones que han viscut al carrer.

Quants
diners
necessitem?

2.910 euros

En què
invertirem
els diners?

En comprar
electrodomèstics bàsics,
mobles per als menjadors
i les habitacions
i roba de la llar.

Col·labora
amb un donatiu!

La Caixa
ES43 2100 0975 2802 0006 5046

Triodos Bank
ES18 1491 0001 2120 1336 6022

Trucant al **93 441 29 90**
(de dill. a div. de 9:30h a 14h i de 16h a 19:30h)

www.arrelsfundacio.org/colabora/donatius

Arrels a 2.000 òptiques de tot el món

A través de diversos tallers, **persones sense llar vinculades a Arrels han fabricat els cartells i materials publicitaris de la marca d'ulleres ArtLife.** Els treballs estaran als aparadors d'unes 2.000 òptiques de tot el món!

Mou-te!

Som voluntaris!

Voluntaris per al nou curs!

No ens cansem de repetir que, sense l'equip de voluntaris, a Arrels no aixecaríem la persiana cada dia. En aquests moments, tenim la sort de comptar amb unes 300 persones voluntàries que col·laboren en serveis com les dutxes i el rober, visiten les persones que viuen directament al carrer, fan acompanyaments al metge o sensibilitzen sobre la realitat de les persones sense llar a escoles i instituts.

Aquest curs necessitem més mans. D'una banda, per venir **els dissabtes a la tarda al centre obert** de l'entitat i realitzar tasques d'acompanyament, dutxes, farmaciola i rober. D'una altra, per **donar suport durant les nits a l'equip de**

la Llar d'Arrels, on viuen una trentena de persones que han viscut al carrer.

Si et vols apuntar, escriu al correu electrònic **voluntariat@arrelsfundacio.org**

Necessitem voluntaris per al centre obert i la llar d'Arrels.

Et recomanem...

Retrats sense sostre

Els perfils de 12 persones sense sostre, elaborats per artistes de diferents disciplines i estudiants d'Antropologia i Etnografia de la Universitat de Barcelona (UB) s'exposaran **del 13 al 30 de novembre** a diferents llocs del centre de Barcelona, en el marc

del projecte Retrats Sense Sostre, impulsat per la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar. La iniciativa té com a objectiu donar veu a les persones sense llar i sensibilitzar la ciutadania sobre la problemàtica de la manca d'habitatge, mostrant-la a través del rostre i la paraula de persones que han viscut al carrer. El projecte també oferirà un cicle de xerrades a la UB i un cicle cinematogràfic a la Filmoteca de Catalunya.

Més informació:

www.retratssensesostre.org

L'Anna Maria i el Benjamí Tous,

una de les parelles de Retrats Sense Sostre.

“S’agraeix que la gent et dediqui una mica del seu temps”

El Domènec ha estat molts anys entrant i sortint del carrer, buscant-se la vida pels carrers de moltes ciutats espanyoles. Hem volgut saber la seva opinió sobre com els ciutadans poden ajudar a les persones que viuen al carrer.

De vegades a la gent li agradaria ajudar les persones que veuen vivint al carrer i no sap com. Quin consell els donaries?

Potser el que més s’agraeix en aquells moments és que parlin amb tu, que et donin ànims i et dediquin una mica del seu temps. També es pot orientar sobre els serveis socials que existeixen a la ciutat, donar una adreça o un telèfon on puguis adreçar-te o bé avisar als serveis socials que a tal lloc hi ha una persona que viu al carrer.

Creus que donar almoïna és una manera d’ajudar a aquestes persones?

No. Crec que és un error perquè t’acostumes a rebre diners de manera fàcil i t’ho gastes en tot menys en menjar. El ‘dame para comer’ és fals.

Quan una persona ha sortit del carrer necessita suport per continuar el

camí de la recuperació?

Una persona que ha viscut temps al carrer sempre queda una mica tocada de moral i com a mínim una bona temporada necessita suport. Per a alguns el procés és llarg i a més el carrer enganxa.

Per què creus que el carrer enganxa?

Perquè t’acostumes, no tens cap compromís i fas el que vols. Encara que després veus que estant al carrer no ets lliure perquè depens de coses, com per exemple de veure on menges; tu t’ho penses i no vols perdre aquesta pretesa ‘llibertat’.

Senties rancúnia o algun altre sentiment negatiu cap a les persones que tenien un sostre?

No. Quan arribava la nit era quan em preocupava on aniria a dormir. De dia com anava amb una motxilla, res de bosses o

carrets, era com qualsevol altre i no pensava ni notava res de les persones que em trobava. A més, jo no culpava a ningú.

Et molestava quan algú s’apropava a tu per fer petar la xerrada?

No es que em molestés però el que em passa a mi es que m’agrada estar sol, i procurava no donar peu a que em parlessin quan tenia aquests moments en què preferia la solitud.

T’atabalava que s’apropessin a tu per oferir-te ajuda?

En absolut. Tinc molt bones experiències al respecte. Des del personal de les estacions i llocs que freqüentava fins el meu contacte amb voluntaris d’Arrels. Tothom va ser molt amable amb mi i em van ajudar molt. Això sí, jo sempre procurava anar net i no molestar ningú.

Com ho feies per anar net? Utilitzaves els serveis públics?

Anar als serveis públics no m’agradava perquè s’ha de fer cua i tinc poca paciència. Mai he demanat i preferia rentar-me en una font de matinada. Sempre procurava tenir maquinetes d’afaitar, xampú i un mirallet. La roba que m’agradava la guardava i la portava a rentar a una bugaderia.

Et senties ben tractat quan anaves als centres socials, fossin públics o privats?

Sí. Mai vaig tenir cap problema, i he voltat molt, he estat a albergs de diverses ciutats espanyoles. En alguns d’ells els ajudava en algunes tasques.

I ara, com et sents?

Ara estic bé, visc en un pis jo sol. Moltes vegades per sortir del carrer necessites canviar el xip; jo l’he canviat i estic content amb la meua nova situació.

El Domènec ha viscut anys al carrer i ara viu en un pis ell sol.

Més informació sobre què fer si veus algú dormint al carrer:

